

การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเอง
ของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดก
Experience Management to Promote Self-Regulation Behaviors of
Early Childhood Children Through Allegories

จุฑาทิพย์ โอบอ้อม* พัทธนันท์ วงษ์วิชัยตม**
Juthathip Oboom, Pattanan Wongwitchayut

Received: April 1, 2020 Revised: April 25, 2020 Accepted: April 26, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านคลองสุขใจ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวนทั้งสิ้น 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบไปด้วยแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดก เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเอง จำนวน 12 แผน แบบทดสอบพฤติกรรมการกำกับตนเอง แบบบันทึกพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจดจ่อใส่ใจ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 11.88 คะแนน และหลังการทดลองเท่ากับ 15.12 คะแนน 2) ด้านการควบคุมตนเองมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 6.76

---

* คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

คะแนน และหลังการทดลองเท่ากับ 10.53 คะแนน 3) ด้านการติดตามประเมินตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 6.53 คะแนน และหลังการทดลองเท่ากับ 10.53 คะแนน และผลจากการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในขณะจัดประสบการณ์ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยในสัปดาห์แรกถึงสัปดาห์สุดท้ายมีพฤติกรรมกำกับตนเองที่สูงขึ้นตามลำดับ

คำสำคัญ (Keywords): นิทานชาดก; การกำกับตนเอง; เด็กปฐมวัย

Abstract

This research had a purpose to promote early childhood children's self-regulation behaviors before and after the using of allegories. The samples were 17 male and female early childhood children during the age of 4-5 studying in year 2 pre-elementary school at Ban Khlong Suk Jai School, Kamphaeng Phet province, during semester 2, academic year 2018. Research instruments were 12 lesson plans to manage experiences with allegories to promote early childhood children's self-regulation behaviors. The data were analyzed statistically by Mean, Standard Deviation, and content analysis. The study indicated that the experience management to promote early childhood children's self-regulation behaviors through allegories had mean scores divided into 3 aspects as 1) attention, with pre-/post-experiment at 11.88/15.12, 2) self-regulation, with pre-/post-experiment at 6.76/10.53, and 3) self-evaluation, with pre-/post-experiment at 6.53/10.53. And the results from behavior observation record also showed that the early childhood children under the experience management to promote early childhood children's self-regulation behaviors through allegories regulated their own behaviors higher from the first and the last week respectively.

Keywords: Allegories; Self Regulation; Early Childhood Children

บทนำ (Introduction)

การพัฒนามนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ต้องเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ซึ่งพลเมืองคุณภาพต้องมีทักษะศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนทักษะสมองส่วนหน้า หรือ Executive Function (EF) มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปฐมวัย จนฝังชิปเกิดเป็นรากฐานของทักษะเหล่านี้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2562) โรงเรียนบ้านคลองสุขใจ อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสเปิดสอนในระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องด้วยทางโรงเรียนต้องการพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัยในระดับอนุบาล 2 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 17 คน ในปีการศึกษา 2561 จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่า เด็กปฐมวัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ย่า ตายาย ด้วยเหตุที่พ่อแม่ต้องไปทำงานต่างจังหวัดและส่งเงินกลับมาให้ทางบ้าน จึงทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างถูกวิธี ซึ่งส่งผลต่อเด็ก คือ ขาดความสนใจและการควบคุมตนเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน และจากที่ให้ครูผู้สอนเก็บข้อมูลพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย พบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย จึงส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็ก ๆ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และทำให้การจัดประสบการณ์ของครูผู้สอนไม่เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและพบว่า เรื่องของการขาดการควบคุมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการฝึกฝนทักษะสมองส่วนหน้า หรือ Executive Function (EF) คือ การกำกับตนเอง (สุภาวดี หาญเมธี, 2561) ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญที่จะส่งผลในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านอื่น ๆ ต่อไป ในการออกแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่า การใช้นิทานมาเป็นฐานในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่เหมาะสมที่สุด (พิทยาภรณ์ สิงหกันตพงศ์, 2560) และครูผู้สอนมีพื้นฐานเดิมในการใช้นิทานอยู่แล้ว จึงง่ายในการนำมาใช้งานในชั้นเรียนของตนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ เนื่องด้วยนิทานเป็นเรื่องเล่าที่ผู้เล่าสามารถใช้เสียงสูงเสียงต่ำในการบอกเล่าเนื้อหา ซึ่งเป็นจุดที่ช่วยเรียกความสนใจของเด็กปฐมวัยได้ (ปริดา ปัญญาจันทร์, 2537) และด้วยผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเกี่ยวกับนิทานชาดก พบว่า มีความน่าสนใจที่จะนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเอง และจากงานวิจัยของ สุพัตรา แซ่ลิ้ม (2556) ที่ว่านิทานชาดกจะช่วยทำให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องราวในอดีตชาติขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้าและได้ข้อคิดคติ

สนใจที่จะเป็นภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงให้กับเด็ก ๆ รู้สึกผ่อนคลายต่อการทำความชั่วและหันมาปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต่องดงาม ในการทำวิจัยในครั้งนี้ได้มีการออกแบบแผนการจัดประสบการณ์ 12 แผน ซึ่งแต่ละแผนประกอบไปด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม คือ การฟังเรื่องราวอย่างตั้งใจ การบอกเล่าเรื่องราวอย่างเป็นลำดับ และการแสดงความรู้สึกผ่านผลงานทางศิลปะ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเอง ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าเมื่อเด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดกแล้ว เด็กปฐมวัยจะมีพฤติกรรมการกำกับตนเองที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

เพื่อศึกษาผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะไม่เป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนดไว้

2. กลุ่มเป้าหมาย

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 จำนวน 17 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านคลองสุขใจ อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

3.1.1 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่โรงเรียนต้องการพัฒนาคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย และเขียนแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 12 แผน ประกอบไปด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม คือ การฟังเรื่องราวอย่างตั้งใจ การบอกเล่าเรื่องราวอย่างเป็นลำดับ และการแสดงความรู้สึกผ่านผลงานทางศิลปะ

3.1.2 นำแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ตลอดจนข้อบกพร่องอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

3.2 แบบทดสอบพฤติกรรมการกำกับตนเอง

3.2.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบทดสอบพฤติกรรมการกำกับตนเอง และสร้างแบบทดสอบพฤติกรรมการกำกับตนเอง จำนวน 10 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจดจ่อใส่ใจ จำนวน 4 ข้อ ด้านการควบคุมอารมณ์ จำนวน 3 ข้อ และด้านการติดตามประเมินตนเอง จำนวน 3 ข้อ โดยการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric)

3.2.2 นำแบบทดสอบพฤติกรรมการกำกับตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการสังเกตพฤติกรรม (สาวิตรี, 2544)

3.3 แบบบันทึกพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

3.3.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยจาก คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

3.3.2 นำแบบบันทึกพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูปฐมวัย

4.2 ผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

4.3 ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรม

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดกได้ผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดกก่อนและหลังการทดลองรวม

(N = 17 คน)

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนรวม	μ	S.D.
ก่อนการทดลอง	50	25.18	0.97
หลังการทดลอง	50	36.24	0.67

จากตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนการทดลองเท่ากับ 25.18 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.97 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.24 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่า พฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 11.06 คะแนน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองเมื่อเทียบกับเกณฑ์

สรุปผลพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย	ก่อน			หลัง		
	Mean	S.D.	ระดับพฤติกรรม	Mean	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ด้านการจดจ่อใส่ใจ (20 คะแนน)	11.88	1.12	ปานกลาง	15.12	0.67	ดี
1.1 การเล่าเรื่องจากสิ่งที่เห็นหรือฟังได้	2.94	0.83	ปานกลาง	3.35	0.49	ปานกลาง
1.2 การลำดับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆได้	2.35	0.86	น้อย	3.65	0.49	ดี
1.3 การทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้จนสำเร็จ	3.35	1.17	ปานกลาง	3.94	0.75	ดี

สรุปผลพฤติกรรมกรรมการกำกับ ตนเองของเด็กปฐมวัย	ก่อน			หลัง		
	Mean	S.D.	ระดับ พฤติกรรม	Mean	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
1.4 การทำกิจกรรมต่างๆ ตามระยะเวลาที่กำหนดได้	3.24	1.35	ปานกลาง	4.18	0.64	ดี
2. ด้านการควบคุมอารมณ์ (15 คะแนน)	6.76	0.72	น้อย	10.53	0.64	ดี
2.1 การแสดงออกทางสี หน้าตามสถานการณ์ต่างๆได้ อย่างเหมาะสม	2.23	0.66	น้อย	3.53	0.62	ดี
2.2 การแสดงออกทาง ท่าทางตามสถานการณ์ต่างๆได้ อย่างเหมาะสม	2.00	0.71	น้อย	3.65	0.79	ดี
2.3 การใช้คำพูดใน สถานการณ์ต่างๆได้อย่าง เหมาะสม	2.53	0.72	ปานกลาง	3.35	0.49	ปานกลาง
3. ด้านการติดตามประเมิน ตนเอง (15 คะแนน)	6.53	0.71	น้อย	10.59	0.58	ดี
3.1 แสดงความรู้สึกที่มีต่อ ตนเองได้	2.29	0.77	น้อย	3.41	0.62	ปานกลาง
3.2 แสดงความรู้สึกที่มีต่อ ผลงานของตนเองได้	2.18	0.64	น้อย	3.59	0.62	ดี
3.3 บอกสิ่งที่ตนเองควร ปฏิบัติเพื่อไปถึงเป้าหมายที่ กำหนดได้	2.06	0.75	น้อย	3.59	0.51	ดี
รวม (50)	25.17	0.97	น้อย	36.24	0.64	ดี

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า

1. ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเอง ก่อนการทดลอง เท่ากับ 25.18 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.97 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.24 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64

เมื่อนำมาเทียบกับเกณฑ์ในการประเมินระดับพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเอง คือ เกณฑ์คะแนน 50 คะแนน

คะแนน 42.51 – 50.00 พฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับดีมาก

คะแนน 34.51 – 42.50 พฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับดี

คะแนน 26.51 – 34.50 พฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 18.51 – 26.50 พฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 10.00 – 18.50 พฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับน้อยมาก

ทำให้เห็นว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นจากระดับน้อยเป็นระดับดี

2. คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยรายด้าน ก่อนและหลังการทดลอง คือ

ด้านการจัดจ่อใส่ใจ พบว่า เด็กมีค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 11.88 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.12 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.12 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

ด้านการควบคุมอารมณ์ พบว่า เด็กมีค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 6.76 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.53 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64

ด้านการติดตามประเมินตนเอง พบว่า เด็กมีค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 6.53 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.71 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.59 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

เมื่อนำมาเทียบกับเกณฑ์ในการประเมินระดับพฤติกรรมรายด้าน คือ เกณฑ์รายด้านการจัดจ่อใส่ใจ 20 คะแนน

คะแนน 16.51 – 20.00 พฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก

คะแนน 13.51 – 16.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับดี

คะแนน 10.51 – 13.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

- คะแนน 7.51 – 10.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 4.00 – 7.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยมาก
เกณฑ์รายด้านการควบคุมอารมณ์ 15 คะแนน
คะแนน 12.51 – 15.00 พฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก
คะแนน 9.51 – 12.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับดี
คะแนน 7.51 – 9.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 5.51 – 7.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 3.00 – 5.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยมาก
เกณฑ์ด้านการติดตามประเมินตนเอง 15 คะแนน
คะแนน 12.51 – 15.00 พฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก
คะแนน 9.51 – 12.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับดี
คะแนน 7.51 – 9.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 5.51 – 7.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 3.00 – 5.50 พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยมาก

ทำให้เห็นว่า ระดับพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านการจดจ่อใส่ใจเพิ่มขึ้น จากระดับพฤติกรรมปานกลางเป็นระดับพฤติกรรมดีมาก ส่วนด้านการควบคุมอารมณ์และด้านการติดตามประเมินตนเองเพิ่มขึ้นจากระดับพฤติกรรมน้อยเป็นระดับพฤติกรรมดี ผลการสังเกตพฤติกรรมการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดก โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1-4) พบว่า เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่มีความจดจ่อใส่ใจในการทำกิจกรรมน้อย และไม่ทำตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ ผลงานที่ทำมีรูปแบบที่หลากหลาย

ระยะที่ 2 (แผนการจัดประสบการณ์ที่ 5-8) พบว่า เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่มีความจดจ่อใส่ใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองให้ทำตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ ผลงานที่ทำมีรูปแบบที่หลากหลาย โดยต้องให้คำแนะนำในระหว่างการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

ระยะที่ 3 (แผนการจัดประสบการณ์ที่ 9-12) พบว่า เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่มีความจดจ่อใส่ใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองให้ทำตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ ผลงานที่ทำมีรูปแบบที่หลากหลาย สามารถเล่าเรื่องราวในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดกก่อนและหลังการทดลองและตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อ ส่งเสริมพฤติกรรมกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองเมื่อเทียบกับเกณฑ์ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมี พฤติกรรมกำกับตนเองสูงขึ้น และพฤติกรรมกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดก เริ่มพัฒนาสูงขึ้นเรื่อยๆ ตามช่วงระยะเวลาซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ รัชนิบูรณ์ เนตรภักดิ์ (2562) พบว่า การปลูกฝังขรราวาธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในชุมชนโดยการเล่านิทานชาดก 5 วิธี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ ผลการเปรียบเทียบหลักขรราวาธรรม 4 ทุก ด้าน และ การปลูกฝังขรราวาธรรม 4 ในเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ มาก จาก การศึกษาผลการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกำกับตนเองของเด็ก ปฐมวัย พบว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานชาดกสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมี พฤติกรรมกำกับตนเองสูงขึ้น และพฤติกรรมกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานชาดก เริ่มพัฒนาสูงขึ้นเรื่อยๆ ตามช่วงระยะเวลา เนื่องด้วยการใช้นิทานชาดกมาใช้ในการจัดประสบการณ์ ช่วยทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินและสนุกสนานกับการทำกิจกรรม ซึ่งในกิจกรรมมีกระบวนการที่ ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกำกับตนเองทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจดจ่อใส่ใจ ด้านการ ควบคุมอารมณ์ และด้านการติดตามประเมินตนเอง เริ่มจากด้านการจดจ่อใส่ใจ โดยเด็กปฐมวัย ต้องการฟังเรื่องราวของนิทานชาดกอย่างตั้งใจ และต้องควบคุมอารมณ์ของตนเองให้ฟังเรื่องราวจน จบ จากนั้นร่วมทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ และต้องแสดงออกผ่านคำพูด ท่าทาง เพื่อ สื่อสารความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่ตนเองได้ทำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารี นิยมธรรม (2535) พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ นิทานชาดกมีพัฒนาการทางพฤติกรรมเชิง จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณามากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การใช้นิทานชาดกกับเด็กปฐมวัยควรเลือกเรื่องและเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาด้านการคิดของเด็กปฐมวัยโดยการใช้นิทานชาดก

เอกสารอ้างอิง (References)

- ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชีวัน วิสาสะ. (2537). **เล่านิทานอย่างไรให้สนุก**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก.
- พิทยาภรณ์ สิงหกันตพงศ์. (2560). **เอกสารประกอบการเรียน รายวิชานิทานและวรรณกรรม. สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.**
- รัชนีบุรณ์ เนตรภักดี. (2562). ผลการเล่านิทานชาดกในการปลูกฝังจรรยาบรรณ 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น. **วารสารวิชาการแสงอีสาน**. 16(2), 614-624.
- วารี นิยมธรรม. (2535). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบจากนิทานชาดก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สาวิตรี จุ้ยทอง. (2544). การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบของชุดเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือของผลการวัด (Generalizability Theory). **ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต (การวัดผลและการศึกษา)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2562). **คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF Executive Functions สำหรับครูปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุพัตรา แซ่ลิ้ม. (2556). **นิทานชาดก 50 เรื่อง สอนลูกให้เป็นคนดี**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส.
- สุภาวดี หาญเมธี. (2561). **EF ทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตให้สำเร็จ (Executive Functions)**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.